

Miðler, de vare rentefri, og der var ingen Bestemmelser om, naar Tilbagebetalingen skulde begynde. Det har staaet som en Gældspost for det lærde Skolevæsens Vedkommende, men da dets Formue jo nu er oplyst, og da Statskassen maa dække det lærde Skolevæsens Understud, er der ikke megen Grund til at lade denne Gældspost blive staaende. Der er ikke Spor af Udstig til, at den nogen Sinde skulde blive tilbagebetalt, og vi have derfor fundet, at det vilde være rigtigere at lade den udgaa af Regnskaberne. Altsaa Udvalget tiltræder Ministerens Forslag. Man tiltræder ogsaa Forslaget om et lille Tilskud paa 24 Kr. til et Lærereembede i Hørshøj Skov, det er i Overensstemmelse med, hvad der er tilstaaet andre Embeder under Sorø Akademis Gods. Vædringsforslag Nr. 271 hænger sammen med 310 og er et ret ejendommeligt Forslag. Det gaar ud paa, at Betalingen for Timeundervisningen i de lærde Skoler skal forhøjes. Som det vil erindres, vedtog man i Fjor en Lønningsslov, hvorved de lærde Skolers Læreres Løn blev forhøjet med ca. 28,000 Kr., og nu foreslaar Ministeriet Mæret efter en yderligere Forhøjelse med 25,000 Kr. under det lærde Skolevæsen og 1,700 Kr. paa Sorø Akademi, ialt 26,700 Kr., altsaa omtrent en Fordobling af den i Fjor givne Forhøjelse. Det har Udvalget ikke kunnet inkludere sig paa. Der er i det lærde Skolevæsens Tjeneste kun ansat 8 Timelærere, men Adjunkterne faa Ekstrabetaling for de Ekstratimer, de give ud over 24, og Udvalget kan ikke gaa ind paa den Argumentation, som Ministeriet her har fremsat, idet Ministeriet slutter som saa: da Adjunkterne have faaet forhøjet Betaling for deres ordinære Timer, bør de ogsaa have forhøjet Betaling for deres Ekstratimer. Den Argumentation har ikke forekommet os særlig slaaende. Overhovedet synes Udvalget, at naar man i Fjor har vedtaget en Lønningsslov om dette Forhold, saa er der ikke megen Grund til Mæret efter at gøre en saa væsentlig Forandring deri, som her er foreslaaet, og jeg skal derfor tillade mig at fraraade Tinget at stemme for Ministerens Forslag.

Jeg kommer nu til en hel lang Række Vædringsforslag fra Nr. 272—307, der hænge sammen og angaa Realskolerne; disse Forslag mener jeg at gøre rettest i at tage under et. I en af de Skrivelser, der findes optrykte i Bilagene, gør Ministeren opmærksom paa, at der altid har været fulgt visse Regler ved Fordelingen af Tilskuddene til Realskolerne, idet man har taget et vist Udvalgs Beslutnings Træng til videre-

gaaende Undervisning, til det Tilskud, som Amt og Kommune giver, til Antal af Fripladser osv.; men Bevillingerne til disse Skoler ere, som enhver vil kunne overbevise sig om ved at gennemgaa Listen over dem, voksende frem paa en temmelig tilfældig Maade, der har gjort sig en hel Mængde tilfældige Omstændigheder gældende, og nu ere vi naaede til den Sum, der var i Fjor, 109,300 Kr. paa Sorø Akademis Budget, foruden 35,256 Kr. 25 Ø., der nærmest maa regnes med her, men som staa paa det lærde Skolevæsens Budget, ikke at tale om, at Staten jo desuden støtter Realskoleundervisningen meget stærkt igennem samtlige sine Latinskoler, der have Realskoleafdelinger, og Bevillingen synes at skulle vokse meget betydeligt. I Aar alene foreslaar Ministeren en Forhøjelse paa 19,900 Kr., og det vil ikke blive derved. Det er jo Tinget bekendt, at der i Ekst. foreligger Andragender fra de kjøbenhavnske Realskoler om ogsaa at faa Del i denne Bevilling, saa vi maa være belavede paa at komme meget betydeligt op, hvis de Forordninger, der stilles, skulle efterkommes. Under disse Omstændigheder har man fra alle Sider i de senere Aar ønsket, at man maatte kunne komme til lidt mere regelbundne Former for denne Understøttelse, og Ministeren har ogsaa i sin Skrivelse til Udvalget fremsat sine Tanker i saa Henseende. Han agter for Fremtiden at foreslaa eller at følge visse Regler, som han nærmere har angivet. For det første foreslaar Ministeren, som det vil ses af Vædringsforslagene, at man skal gruppere Skolerne paa en bestemt Maade, saaledes at man deler dem i 3 Klasser: kommunale eller særlig stillede Skoler, private Realskoler for Drengene og private Realskoler for Piger. Dernæst foreslaar Ministeren, at Statstilskuddet ikke uden ganske særlige Omstændigheder maatte overskride 2,000 Kr. og ikke maa gaa under 500 Kr., at der ved de kommunale Skoler ikke skal kræves et vist Antal Fripladser, fordi der i Forvejen er mange saadanne Fripladser, men at der ved de private Realskoler skal anvendes det Beløb, der gaar over 500 Kr., til Fripladser, at Amt og Kommune skulle hvide Tilskud, der mindst maa være en Fjerdedel af, hvad Staten yder, og at Skolerne kun kunne beholde Understøttelsen — og det er en af de vigtigste Bestemmelser — naar de i Løbet af 2 Aar have opnaaet Dimissionsret, at der hvert tredje Aar skal foregaa en Revision, og endelig at Tilskynet skal være mere omfattende, end det hidtil har været. Det har imidlertid ikke været Udvalget muligt at blive klar over Rækkevidden af disse